

عنوان مقاله:

عقل در فلسفه ارسطو به روایت اسکندر و فارابی

محل انتشار:

مجله فلسفه و کلام اسلامی، دوره 45، شماره 2 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسنده:

طاهره کمالی زاده - دانشگاه زنجان، استادیار گروه فلسفه

خلاصه مقاله:

عقل از مسائل بنیادی در فلسفه مشاء است. رویکرد فارابی به عنوان حکیم مسلمان ایرانی با اندیشش؟ شرقی، و اسکندر افروdisی به عنوان حکیم یونانی و غربی، به آن نیز از مسائل مهمی است که می‌تواند از وجوده تمایز و افتراق فلسفه؟ مشائی ارسطوی و حکمت اسلامی محسوب شود. این پژوهش بر طبق سنت روش شناسی مطالعات تطبیقی به تحلیل و تطبیق رسال؟ عقل این دو حکیم می‌پردازد. بر اساس نظر اسکندر، عقل (در رسال؟ نفس ارسطو) سه نوع است: عقل هیولانی، عقل بالملکه، و عقل فعال، که مورد اخیر خالق و مدبر عقل هیولانی است. اما این عقل بر طبق نظر فارابی واجد سه مرتبه است: هیولانی، بالفعل، و مستفاد. عقل فعال که نورش را بر جمیع افاضه می‌کند، عقل فلکی و مفارق است. به نظر می‌رسد که این تقسیم نخستین بار توسط فارابی ارائه شده است. از سویی دیگر فارابی با توجه به معتقدات اسلامی و تمایلات عرفانی، عقل فعال را با جبرئیل و اتصال به عقل فعال را با نبوت منطبق ساخته و سعی در تحصیل این اتصال را سلوک خاص عقلی و عرفانی دانسته و دوام این اتصال را بعد از فنای بدن با سعادت اخروی مترادف شمرده است.

کلمات کلیدی:

Alexander of Aphrodisias, al-Farabi, Aristotle, Greek philosophy, Intellect, Islamic Philosophy

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:<https://civilica.com/doc/1888507>